

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР

Викладач: доктор юридичних наук, доцент Шарая Анна Анатоліївна

Кафедра: конституційного та адміністративного права, V навчальний корпус, аудиторія 110

E-mail: indz2012@gmail.com

Телефон: (061) 228-76-18

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти		08 «Право» перший (бакалаврський) бакалавр				
Статус дисципліни		Вибіркова				
Кредити ECTS	6	Навч. рік	2023-2024	Рік навчання-4	Тижні	14
Кількість годин	180	Кількість змістових модулів	10		Лекційні заняття –28 Практичні заняття –28 Самостійна робота – 124	
Вид контролю	залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11295			
Консультації:			Консультації: особисті – четвер, з 11:00 до 13:00, V навчальний корпус, ауд. 110; дистанційні – понеділок з 10:00 до 11:00 на платформі ZOOM, за попередньою домовленістю			

ОПИС КУРСУ

Навчальна дисципліна має на меті сформувати у студентів цілісне уявлення про адміністративні процедури та здобути наукові знання щодо сутності, завдань та особливостей адміністративних процедур як одного із напрямів державно-владної діяльності.

Навчальна дисципліна викладається задля оволодіння системою теоретичних і науково-прикладних знань щодо сутності та призначення основних категорій, пов'язаних з адміністративною процедурою («адміністративна процедура», «адміністративний процес», «адміністративне провадження», «адміністративна послуга», «адміністративно-процедурне право» та ін.); нормативно-правових засад адміністративно-процедурного права; принципів адміністративної процедури; поняття, видів, форми та змісту адміністративного акта; основних теоретико-правових положень щодо адміністративної процедури; системи суб'єктів публічного адміністрування, їх правовий статус, форми та методи діяльності; основних напрямів та принципів державної політики у сфері адміністративних процедур; видів адміністративних процедур; зарубіжного досвіду правового регулювання адміністративної процедури.

Ознайомлення з положеннями чинного законодавства, яке визначає порядок здійснення адміністративних процедур дозволить слухачам навчальної дисципліни впевнено застосовувати необхідні правові норм, вільно орієнтуватися у спеціальній термінології, поглибити здобуті знання з адміністративного права.

Аналітичне опрацювання практики застосування адміністративних процедур, сприятиме розвитку таких затребуваних роботодавцями навичок, як орієнтування у конкретних правових ситуаціях та критичне мислення.

Інтерактивні форми роботи під час вивчення навчальної дисципліни, які ґрунтуються на аргументованому відстоюванні власної точки зору, на участі у дебатах, полеміці, орієнтовані на

розвиток критично важливих для фахівця у галузі гуманітарних наук навичок ефективної усної й письмової комунікації.

Рольові ігри-симуляції щодо розв'язання конкретних правових казусів з посиланням на норми чинного законодавства, сприятиме розвитку адаптивності та емоційного інтелекту здобувачів.

Виконання групових практичних завдань та підсумкових групових проектів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних завдань розвине як загальні, так і професійні цифрові компетенції слухачів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможе**:

- аргументувати положення і висновки, до яких здобувач дійшов в процесі дослідження, з використанням широкого арсеналу моделей, правил і прийомів юридичного аргументування;
- збирати, аналізувати, систематизувати законодавство, що складає нормативну базу наукового дослідження, виявляти прогалини, суперечності та інші його недоліки, формулювати власні пропозиції, спрямовані на їх подолання.
- набутти навички здійснення нормопроектної діяльності та користування юридичною технікою розробки проектів нормативно-правових актів;
- спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та професійної діяльності, в тому числі і на міжнародному рівні, демонструючи системний науковий світогляд та культурний кругозір;
- самостійно ініціювати, організувати та проводити комплексні правові дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

1. Адміністративна процедура : навч. посіб. / І.В. Бойко, О.Т. Зима, О.М. Соловійова, А.М. Школик; за заг. ред. І.В. Бойко. Харків : Право, 2019. 204 с.

2. Адміністративні процедури в питаннях та відповідях : навч. посіб. / Є. Герасименко, В. Клиничук, О. Рафальська та ін.; за ред. Є.С. Герасименка, Н.Ю. Задираки; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : ВД "Дакор", 2020. 155 с.

+ до кожного заняття рекомендуються додаткові джерела (див. Moodle).

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання:

- Усне опитування і обговорення питань вивченої теми.
- Короткі тести/контрольні роботи за вивченим матеріалом.

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

- Моделювання практичних ситуацій.
- Складання проектів документів.
- Вирішення практичних задач, казусів.
- Складання схем/таблиць

Підсумкові контрольні заходи (тах 40 балів):

Теоретичний підсумковий контроль – Тестування в Moodle (передбачає відповіді на 20 тестових питань, правильна відповідь оцінюється у 1 бал за одне тестове питання (тах 20 балів).

Практичний підсумковий контроль - виконання і захист індивідуального завдання (тах 20 балів).

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Вид теоретичного завдання: опитування	Тиждень 3	3%
	Вид практичного завдання: порівняльний аналіз	Тиждень 3	3%
Змістовий модуль 2	Вид теоретичного завдання: опитування	Тиждень 4	3%
	Вид практичного завдання: порівняльний аналіз	Тиждень 4	3%
Змістовий модуль 3	Вид теоретичного завдання: тестування	Тиждень 5	3%
	Вид практичного завдання: задачі	Тиждень 5	3%
Змістовий модуль 4	Вид теоретичного завдання: опитування	Тиждень 6	3%
	Вид практичного завдання: проект	Тиждень 6	3%
Змістовий модуль 5	Вид теоретичного завдання: опитування	Тиждень 7	3%
	Вид практичного завдання: порівняльний аналіз	Тиждень 7	3%
Змістовий модуль 6	Вид теоретичного завдання: опитування	Тиждень 8	3%
	Вид практичного завдання: порівняльний аналіз	Тиждень 8	3%
Змістовий модуль 7	Вид теоретичного завдання: тестування	Тиждень 10	3%
	Вид практичного завдання: задачі	Тиждень 10	3%
Змістовий модуль 8	Вид теоретичного завдання: опитування	Тиждень 11	3%
	Вид практичного завдання: проект	Тиждень 11	3%
Змістовий модуль 9	Вид теоретичного завдання: опитування	Тиждень 12	3%
	Вид практичного завдання: порівняльний аналіз	Тиждень 12	3%
Змістовий модуль 10	Вид теоретичного завдання: опитування	Тиждень 13	3%
	Вид практичного завдання: порівняльний аналіз	Тиждень 13	3%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання		Тиждень 14	20%
Підсумкове практичне завдання		Тиждень 14	20%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
<i>Змістовий модуль 1. Загальна характеристика адміністративних процедур</i>			
Тиждень 1 Лекція 1	Поняття, зміст та ознаки адміністративної процедури	Загальнотеоретичні підходи до розуміння юридичних процедур. Публічна адміністрація. Поняття, характерні риси адміністративної процедури. Ознаки адміністративної процедури їх зміст.	
Тиждень 1 Практичне 1	Загальна характеристика адміністративної процедури	Поняття і значення класифікації адміністративних процедур. Критерії класифікації адміністративних процедур. Адміністративні процедури за заявою особи щодо забезпечення реалізації її прав і законних інтересів та виконання нею визначених законом обов'язків. Адміністративні процедури за ініціативою адміністративного органу	2
Тиждень 2 Лекція 2	Принципи адміністративної процедури	Поняття та значення принципів адміністративної процедури. Верховенство права в адміністративній процедурі. Законність як принцип адміністративної процедури. Добросовісність і розсудливість у діяльності публічної адміністрації. Пропорційність і відкритість адміністративної процедури. Принцип безсторонності та використання повноважень за належною метою. Своєчасність і розумний строк.	
Тиждень 2 Практичне 2	Поняття, зміст та ознаки адміністративної процедури	Загальнотеоретичні підходи до розуміння юридичних процедур. Публічна адміністрація. Поняття, характерні риси адміністративної процедури. Ознаки адміністративної процедури їх зміст.	3
<i>Змістовий модуль 2. Учасники і стадії адміністративної процедури</i>			
Тиждень 3 Лекція 3	Учасники адміністративної процедури	Суб'єкт публічного адміністрування як учасник адміністративної процедури. Повноваження суб'єкта публічного адміністрування. Приватні особи як учасники адміністративної процедури. Правосуб'єктність приватної особи. Права й обов'язки приватної особи. Представництво інтересів приватної особи. Особи, які сприяють розгляду справи: свідки, експерти, спеціалісти, перекладачі.	
Тиждень 3 Практичне 3	Принципи адміністративної процедури	Поняття та значення принципів адміністративної процедури. Верховенство права в адміністративній процедурі. Законність як принцип адміністративної процедури. Добросовісність і розсудливість у діяльності публічної адміністрації. Пропорційність і відкритість адміністративної процедури. Принцип безсторонності та використання повноважень за належною метою. Своєчасність і розумний строк.	2
Тиждень 4 Лекція 4	Стадії адміністративної процедури	Поняття стадії. Початок адміністративної процедури. Розгляд справи та слухання як стадія адміністративної процедури. Прийняття адміністративного акта як стадія адміністративної процедури. Процес доказування в адміністративній	

		процедурі: поняття та зміст. Характеристика окремих етапів доказування. Збір, оцінка, перевірка доказів. Суб'єкти доказування. Поняття доказів в адміністративній процедурі. Класифікація доказів.	
Тиждень 4 Практичне 4	Учасники адміністративної процедури	Суб'єкт публічного адміністрування як учасник адміністративної процедури. Повноваження суб'єкта публічного адміністрування. Приватні особи як учасники адміністративної процедури. Правосуб'єктність приватної особи. Права й обов'язки приватної особи. Представництво інтересів приватної особи. Особи, які сприяють розгляду справи: свідки, експерти, спеціалісти, перекладачі.	3
<i>Змістовий модуль 3. Нормативна основа адміністративних процедур</i>			
Тиждень 5 Лекція 5	Нормативно-правові акти, що регулюють відносини щодо адміністративних процедур	Поняття джерел адміністративно-процедурного права. Система джерел адміністративно-процедурного права. Законодавство про адміністративну процедуру. Нормопроектна діяльність у сфері адміністративно-процедурного права.	
Тиждень 5 Практичне 5	Стадії адміністративної процедури	Поняття стадії. Початок адміністративної процедури. Розгляд справи та слухання як стадія адміністративної процедури. Прийняття адміністративного акта як стадія адміністративної процедури. Процес доказування в адміністративній процедурі: поняття та зміст. Характеристика окремих етапів доказування. Збір, оцінка, перевірка доказів. Суб'єкти доказування. Поняття доказів в адміністративній процедурі. Класифікація доказів.	5
Тиждень 6 Лекція 6	<i>Класифікації адміністративних процедур</i>	Поняття і значення класифікації адміністративних процедур. Критерії класифікації адміністративних процедур. Адміністративні процедури за заявою особи щодо забезпечення реалізації її прав і законних інтересів та виконання нею визначених законом обов'язків. Адміністративні процедури за ініціативою адміністративного органу	
Тиждень 6 Практичне 6	Нормативно-правові акти, що регулюють відносини щодо адміністративних процедур	Поняття джерел адміністративно-процедурного права. Система джерел адміністративно-процедурного права. Законодавство про адміністративну процедуру. Нормопроектна діяльність у сфері адміністративно-процедурного права.	5
<i>Змістовий модуль 4. Право на звернення до адміністративного органу</i>			
Тиждень 7 Лекція 7	Право на звернення до адміністративного органу	Нормативна регламентація права на звернення до адміністративного органу. Форма заяви. Вимоги до змісту заяви. Порядок подання заяви. Залишення заяви без руху. Порядок залучення до участі в адміністративному провадженні адресата та заінтересованих осіб.	
Тиждень 7 Практичне 7	Класифікації адміністративних процедур	Поняття і значення класифікації адміністративних процедур. Критерії класифікації адміністративних процедур. Адміністративні процедури за заявою особи щодо забезпечення реалізації її прав і законних інтересів та виконання нею визначених законом	5

		обов'язків. Адміністративні процедури за ініціативою адміністративного органу	
<i>Змістовий модуль 5. Адміністративне оскарження</i>			
Тиждень 8 Лекція 8	Право на адміністративне оскарження.	Поняття скарги. Право на адміністративне оскарження. Предмет оскарження. Правове регулювання процедури розгляду скарг. Суб'єкт розгляду скарги. Строк подання скарги. Стадії адміністративної процедури розгляду скарг. Форма та зміст скарги. Порядок подання скарги. Рішення за скаргою.	
Тиждень 8 Практичне 8	Право на звернення до адміністративного органу	Нормативна регламентація права на звернення до адміністративного органу. Форма заяви. Вимоги до змісту заяви. Порядок подання заяви. Залишення заяви без руху. Порядок залучення до участі в адміністративному провадженні адресата та заінтересованих осіб.	5
<i>Змістовий модуль 6. Правова характеристика адміністративного акта</i>			
Тиждень 9 Лекція 9	Адміністративний акт	Поняття та ознаки адміністративного акту. Відмінність адміністративних актів від інших актів публічної адміністрації. Форми адміністративних актів. Види адміністративних актів. Адміністративний розсуд при прийнятті адміністративного акту. Адміністративні акти, які зачіпають права великої кількості осіб. Чіткість адміністративного акту. Припинення адміністративного акту. Адміністративний договір, його ознаки та види.	
Тиждень 9 Практичне 9	Право на адміністративне оскарження	Поняття скарги. Право на адміністративне оскарження. Предмет оскарження. Правове регулювання процедури розгляду скарг. Суб'єкт розгляду скарги. Строк подання скарги. Стадії адміністративної процедури розгляду скарг. Форма та зміст скарги. Порядок подання скарги. Рішення за скаргою.	5
Тиждень 10 Лекція 10	Відкликання або визнання недійсним адміністративного акта	Загальні умови відкликання або визнання недійсним адміністративного акта. Умови правомірності адміністративного акта. Відкликання правомірного адміністративного акта. Визнання протиправного адміністративного акта недійсним. Перегляд адміністративного акта за нововиявленими обставинами. Виконання адміністративного акта адміністративним органом. Звернення до виконання адміністративного акта. Примусове виконання адміністративного акта. Застосування заходів примусу.	
Тиждень 10 Практичне 10	Адміністративний акт	Поняття та ознаки адміністративного акту. Відмінність адміністративних актів від інших актів публічної адміністрації. Форми адміністративних актів. Види адміністративних актів. Адміністративний розсуд при прийнятті адміністративного акту. Адміністративні акти, які зачіпають права великої кількості осіб. Чіткість адміністративного акту. Припинення	5

		адміністративного акту. Адміністративний договір, його ознаки та види.	
Змістовий модуль 7. Адміністративна процедура державного контролю (нагляду)			
Тиждень 11 Лекція 11	Адміністративна процедура державного контролю	Поняття адміністративної процедури державного контролю (нагляду). Цілі та завдання адміністративної процедури державного контролю (нагляду). Види контрольно-наглядової процедури. Правове регулювання адміністративної процедури державного контролю (нагляду). Учасники адміністративної процедури державного контролю (нагляду). Стадії контрольно-наглядової процедури.	
Тиждень 11 Практичне 11	Відкликання або визнання недійсним адміністративного акта	Загальні умови відкликання або визнання недійсним адміністративного акта. Умови правомірності адміністративного акта. Відкликання правомірного адміністративного акта. Визнання протиправного адміністративного акта недійсним. Перегляд адміністративного акта за нововиявленими обставинами. Виконання адміністративного акта адміністративним органом. Звернення до виконання адміністративного акта. Примусове виконання адміністративного акта. Застосування заходів примусу.	5
Змістовий модуль 8. Адміністративні процедури у сфері державної реєстрації			
Тиждень 12 Лекція 12	Теоретико-правові засади адміністративних процедур у сфері державної реєстрації	Державна реєстрація актів цивільного стану. Державна реєстрація нерухомого майна. Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.	
Тиждень 12 Практичне 12	Адміністративна процедура державного контролю	Поняття адміністративної процедури державного контролю (нагляду). Цілі та завдання адміністративної процедури державного контролю (нагляду). Види контрольно-наглядової процедури. Правове регулювання адміністративної процедури державного контролю (нагляду). Учасники адміністративної процедури державного контролю (нагляду). Стадії контрольно-наглядової процедури.	5
Змістовий модуль 9. Адміністративні процедури у сфері доступу до публічної інформації			
Тиждень 13 Лекція 13	Адміністративні процедури у сфері доступу до публічної інформації: нормативно-правові особливості	Поняття публічної інформації. Законодавство у сфері доступу до публічної інформації. Процедура доступу до публічної інформації	
Тиждень 13 Практичне 13	Теоретико-правові засади адміністративних процедур у сфері державної реєстрації	Державна реєстрація актів цивільного стану. Державна реєстрація нерухомого майна. Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.	5
Змістовий модуль 10. Адміністративна процедура надання адміністративних послуг			
Тиждень 14 Лекція 14	Адміністративна процедура надання адміністративних послуг	Поняття та основні ознаки адміністративних послуг. Класифікація адміністративних послуг. Правові засади надання адміністративних послуг. Суб'єкти звернення та суб'єкти надання адміністративних	

		послуг. Електронні адміністративні послуги. Центри надання адміністративних послуг.	
Тиждень 14 Практичне 14	Адміністративні процедури у сфері доступу до публічної інформації: нормативно-правові особливості	Поняття публічної інформації. Законодавство у сфері доступу до публічної інформації. Процедура доступу до публічної інформації	5

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Адміністративна процедура : навч. посіб. / І.В. Бойко, О.Т. Зима, О.М. Соловйова, А.М. Школик; за заг. ред. І.В. Бойко. Харків : Право, 2019. 204 с.

2. Адміністративні процедури в питаннях та відповідях : навч. посіб. / Є. Герасименко, В. Клиничук, О. Рафальська та ін.; за ред. Є.С. Герасименка, Н.Ю. Задираки; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : ВД "Дакор", 2020. 155 с.

3. Бойко, І.В. Адміністративна процедура : конспект лекцій / І.В. Бойко, О.Т. Зима, О.М. Соловйова; за заг. ред. І.В. Бойко. Харків : Право, 2018. 130 с.

Додаткова

1. Administrative law and administrative-procedural law: origins, achievements and prospects of development : collective monograph / Y. A. Berlach, Y. P. Bytiak, I. V. Bolokan [et al.]. Zaporizhzhia : Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2018. 152 p.

2. Kore-Perkone, Kristine Main characteristics of administrative acts from the perspective of administrative procedure law of Latvia and judicial practice. *Адміністративне право і процес*. 2019. № 2(25). P. 133-147.

3. Sharaia A.A. Characteristics of the attributes of the administrative procedural law principles. *Jurisprudence issues in the development of legal literacy and legal awareness of citizens* : collective monograph /D. M. Bielov, S. B. Buletsa, Yu.M. Bysaga, Yu.Yu. Bysaga, etc. Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. P. 198–215.

4. Shkolyk A. M. Contemporary trend to e-administration and modernization of ukrainian draft law on administrative procedure. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. P. 242-245.

5. Sybiha O., Hubanova T., Melnyk R. Modern methodological approaches to the investigation of ensuring and protection of human right to access to public information. *Baltic journal of Economic Studies*. 2018. Том Vol.4, №. 4. P.315-320.

6. Адміністративна процедура: конституційні засади та європейські орієнтири : збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (27 червня 2022 року, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м.Харків) / редкол.: Д. В. Лученко [та ін.]. Харків : Друкарня Мадрид, 2022. 385 с.

7. Болгар О.В. Процесуально-правові засади реєстраційного провадження в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал : електронне наукове фахове видання*. 2023. № 1. С. 249-253.

8. Ковбас І.В. Новели адміністративно-процедурного законодавства України. *Юридичний науковий електронний журнал : електронне наукове фахове видання*. 2023. № 1. С. 573-576.

9. Науково-практичний коментар до проекту Закону України «Про адміністративну процедуру» / Авт. колектив (Андрійко О. Ф., Бевзенко В. М. та ін.), за заг. ред. Тимошука В.П. Київ: ФОП Мишалов Д. В., 2019. 460 с.

10. Науково-практичний коментар до Закону України "Про адміністративну процедуру" / О. Ф. Андрійко [та ін.] ; Проект EU4PAR, Центр політико-правових реформ. Київ : [б. и.], 2023. 545 с. URL:https://adminprocedure.org.ua/assets/docs/lap_commentary_web.pdf?fbclid=IwAR2F_Wpz8PFEof5_7C9vIrlrYD0I4KXUv3Dw5EqXX-Gc1oICxrR0xtbFTg_oA. - Назва з екрана.

11. Плахотнюк Н. Визначення та втілення в Україні принципу верховенства права в адміністративній процедурі. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. 2021. Вип. 1. С. 76-86.

12. Погребняк О.Г. Адміністративні процедури державної реєстрації шлюбів та встановлення батьківства : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2020. 24 с.
13. Сущенко Д.В. Адміністративні процедури в Україні та країнах Європи: порівняльно-правовий аспект: дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.07. Запоріжжя, 2018. 211 с.
14. Тамаря Я.В. Адміністративні процедури з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2018. 205 с.
15. Шарая А.А. "Адміністративна процедура" як базова категорія для з'ясування сутності адміністративно-процедурного права. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія : Юридичні науки (до 2017 р. - Ученые записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського. Серія: Юридичні науки. 2021. Т. 32(71), № 4. С. 55-62.
16. Шарая А.А. Адміністративно-процедурне право як підгалузь адміністративного права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 2. С. 171-175.
17. Шарая А.А. Теорія принципів адміністративно-процедурного права: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 400 с.
18. Школик А.М. Адміністративно-процедурне законодавство в Україні: становлення та систематизація : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2021. 417 с.
19. Школик А.М. Місце адміністративно-процедурного права в системі права. *Питання адміністративного права*. Кн.2 / відп. за вип. Н.Б. Писаренко. Харків : ООО «Оберіг», 2018. С.125-130.
20. Юрійчук І.В. Особливості адміністративних процедур в діяльності органів публічної адміністрації. *Права людини та публічне врядування* : зб. матеріалів IV Міжнар. правнич. форуму, м. Чернівці, 21 травня 2021 р. / уклад.: І. В. Ковбас, П. І. Крайній. Чернівці : Технодрук, 2021. С. 147-149.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Національна бібліотека імені В. І.Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.
3. Судова влада України. URL: <https://court.gov.ua/>.
4. Верховний Суд. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>.
5. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>.
6. Рішення щодо України, винесені ЄСПЛ. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_9329.
7. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
8. Асоціація адвокатів України. URL: <https://www.uaa.org.ua>.
9. Асоціація правників України. URL: <https://uba.ua>.
10. Вища рада правосуддя. URL: <https://hcj.gov.ua>.
11. Реєстр адвокатів. URL: <https://www.legalaid.gov.ua/advokatam/revestr-advokativ>.
12. Сайт «Адміністративна процедура». URL: <http://adminprocedure.org.ua/>.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

---

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на періоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки чинності нормативно-правового акту, пошуку відповідної правової норми, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, заліків) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до конференцій та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу indz2012@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>